

Josef Sudek: Topografie sutin

V posledních měsících před kapitulací třetí říše v květnu 1945 byla Praha svědkem dramatických událostí. Již v únoru hlavní město zasáhl nálet spojeneckých bombardérů, které mířily na Drážďany, avšak v důsledku navigační chyby své bomby shodily na Prahu. Nejhuře zasaženo bylo Nové Město. V květnu pak vypuklo Pražské povstání a boje v historickém centru proměnily mnohé budovy v sutiny. Tragické následky těchto událostí v ulicích svého města zaznamenal i fotograf Josef Sudek (1896–1976).

Sudkův soubor „Zbořená Praha“ z roku 1945 zahrnuje necelé čtyři stovky negativů ze sbírky Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i. Díky jejich novému zpracování se povedlo nalézt i některé originální pozitivy, rozptýlené po různých sbírkách. Výstava vůbec poprvé představuje výběr z tohoto souboru – Josef Sudek fotografie za svého života využil pouze do několika publikací. Snímky pro ně zhotovoval maximálně do formátu 18 × 24 cm. Vystaveny jsou jak Sudkovy autorské pozitivy, tak zvětšeniny vytvořené v současnosti z dochovaných negativů, které v převážné většině ctí formát autorských kopií série. Máme tak možnost spatřit některé dosud neznámé a unikátní záběry.

Výstavu doplňují snímky od jiných fotografů, kteří zaznamenali zásadní okamžiky konce druhé světové války v Praze. Hledali jsme

fotografie, které podobně jako ty Sudkovy zůstávaly skryté v archivech. Mnohé z nich se dochovaly pouze v malých formátech a bez uvedení autora. Chtěli bychom takto poukázat na výjimečnost a fotografickou kvalitu snímků, jejichž hodnota byla dosud spatřována pouze v předání historické informace a ve zpřítomnění okamžiků dnes již dávno minulé války.

1

Zdenko Feyfar
Josef Sudek (za revoluce), 1945
bromostříbrná fotografie
Moravská galerie v Brně

Kalendář

Pražský nakladatel Václav Poláček vydal po skončení druhé světové války tiskem nepříliš kvalitní týdenní *Pražský kalendář 1946* s podtitulem *Kulturní ztráty Prahy 1939–1945*. Ilustrovalo jej 53 celostránkových reprodukcí snímků Josefa Sudka s doprovodným textem historika umění Zdeňka Wirtha. Sudkovy fotografie, reprodukovány z předtiskových pozitivů velikosti 18 × 24 cm jsou v kalendáři řazeny bez zjevné významové či chronologické posloupnosti. Vedle snímků z obsáhlejších tematických skupin souboru – Emauzského kláštera, skladiště soch na Maninách či Staroměstského náměstí a radnice – obsahuje kalendář také fotografie, které zachycují různá válečná opatření. Jedná se například o preventivní obezdění, která měla chránit památky před leteckými útoky a jejich následky, či protipožární nádrže, které vznikaly na mnoha pražských veřejných prostranstvích pro případ nutnosti uhasit požár.

2

Josef Sudek
„Arkýř kaple Staroměstské radnice, pobořený za bojů 5.–8. května 1945“, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena do 1. 7. 2018)

nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena od 3. 7. 2018)

POZNÁMKA: Fotografie v některých archivních sbírkách podléhají přísným podmínkám ochrany. Exponáty z Archivu hlavního města Prahy je možné vystavovat maximálně šest týdnů. V průběhu výstavy jsou tak některé fotografie vyměňovány za nové snímky, které zhotovil fotograf Vlado Bohdan z originálních Sudkových negativů klasickou cestou v temné komoře. Před zhotovením těchto nových pozitivů Vlado Bohdan studoval originální Sudkovy fotografie (pokud existují) a snažil se jim co nejvíce přiblížit. Jeho nové pozitivy jsou však vždy do jisté míry výsledkem osobní interpretace negativu. K odlišnosti přispívá i použití jiných materiálů (papír, chemikálie), než jaké byly dostupné za Sudkova života.

3

Josef Sudek
„Vodní nádrž u pomníku mistra Jana Husa na Staroměstském náměstí“, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena do 1. 7. 2018)

nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena od 3. 7. 2018)

4

Josef Sudek
„Domy St. Hainze a F. Kynzla na Staroměstském náměstí, poničené za bojů 5.–8. května 1945“, 1945

nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena do 15. 7. 2018)

bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena od 17. 7. 2018)

5

Josef Sudek
„Dům St. Hainze na Staroměstském náměstí poničený za bojů 5.–8. května 1945. Pohled do podloubí“, 1945

nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena do 15. 7. 2018)

bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena od 17. 7. 2018)

6

Josef Sudek
„Ochranné zdi náhrobků a královské oratoře v chrámě sv. Víta“, [1945]
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena do 1. 7. 2018)

nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena od 3. 7. 2018)

7

Josef Sudek
„Plastiky a řezby v chrámě sv. Víta k úschově před náletem“, [1945]
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena do 1. 7. 2018)

nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena od 3. 7. 2018)

8

Josef Sudek
„Míčovna na pražském Hradě vyhořelá za bojů 5.–8. května 1945“, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

9
František Illek a Alexandr Paul
„Míčovna, vnitřek po požáru krovu 9. V. 1945“, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv Pražského hradu

10
František Illek a Alexandr Paul
„Míčovna, vnitřek po požáru krovu 9. V. 1945“, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv Pražského hradu

11
Josef Sudek
„Vodní nádrž na Hradčanském náměstí“, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena do 1. 7. 2018)

nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena od 3. 7. 2018)

12
Josef Sudek
„Sousoší Lumíra a Přemysla s Libuší od J. V. Myslbeka na východním konci mostu Palackého zničené náletem 14. února 1945“, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena do 15. 7. 2018)

bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena od 17. 7. 2018)

13
Josef Sudek
„Sousoší věštící Libuše s Přemyslem od J. V. Myslbeka na východním konci mostu Palackého, zničené náletem 14. února 1945“, 1945
bromostříbrná fotografie
soukromá sbírka v Praze

14
Josef Sudek
„Střední část bývalé Jesuitské koleje u sv. Ignáce pobořená náletem 14. února 1945 a již částečně znovu zbudovaná“, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena do 15. 7. 2018)

bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena od 17. 7. 2018)

15
Stanislav Maršál
Bourání střední části bývalé Jezuitské koleje na Karlově náměstí, 1945
bromostříbrná fotografie
Vojenský historický ústav Praha

16
Josef Sudek
„Malírna Národního divadla na Větrově vyhořelá za náletu 14. února 1945“, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena do 15. 7. 2018)

bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena od 17. 7. 2018)

17
Josef Sudek
Trosky interiéru dílen Národního divadla na Větrově po náletu 14. února 1945, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

18
Stanislav Maršál
Kouřící trosky interiéru dílen Národního divadla na Větrově po náletu 14. února 1945, 1945
bromostříbrná fotografie
Vojenský historický ústav Praha

19
Josef Sudek
„Synagoga na Král. Vinohradech, poničená náletem 14. února 1945“, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena do 15. 7. 2018)

bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena od 17. 7. 2018)

20
Neznámý autor
„Hořící synagoga na Vinohradech“, 1945
bromostříbrná fotografie nalepená na kartě
Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv

21
Josef Sudek
„Vila Morice Groebe v Havlíčkových sadech, vyhořelá za náletu 14. února 1945“, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena do 15. 7. 2018)

bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena od 17. 7. 2018)

22
Josef Sudek
„Kostel sv. Cyrila a Metoděje pravoslavné církve čsl. (dříve sv. Karla Borom.), poškozený střelbou 18. června 1942 a náletem 14. února 1945“, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena do 1. 7. 2018)

nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena od 3. 7. 2018)

23
Josef Sudek – Zdeněk Wirth
Pražský kalendář 1946. Kulturní ztráty Prahy 1939–1945
Pražské nakladatelství V. Poláčka, Praha, 1945
tisk (2x)
Knihovna Uměleckoprůmyslového musea v Praze
Knihovna Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i.

24
Dodací listy Josefa Sudka z let 1944–1945
Stránka „4/VIII“ [1945]
„Stvrzenka pro nakl. Poláčka / 62 fotografií 18 x 24 pro kalendář 1946 (Zbořená Praha)“
formulářový sešit s rukopisem Josefa Sudka
Uměleckoprůmyslové museum v Praze, Písemná pozůstalost Josefa Sudka,
Dar Boženy Sudkové

25
Josef Sudek – Zdeněk Wirth
Pražský kalendář 1946. Kulturní ztráty Prahy 1939–1945
Pražské nakladatelství V. Poláčka, Praha, 1945
digitální kopie tisku
Knihovna Uměleckoprůmyslového musea v Praze

Zprávy Oficiny Babensis II
 č. 1 (20. 11. 1945), č. 3 (5. 4. 1946)
 kopie tisků (2x)
 soukromá sbírka

POZNÁMKA: Cyklostylovaný věstník *Zprávy Oficiny Babensis* psal i vydával pražský nakladatel Václav Poláček. Pojmenoval jej podle svého bydliště na Babě a informoval v něm o novinkách svého Pražského nakladatelství. V prvním čísle II. ročníku byl uveřejněn jeho komentář k vydání *Pražského kalendáře 1946*. Ve třetím čísle téhož ročníku Poláček s nadsázkou interpretuje ohlasy čtenářů či knihkupců, které poukazují na nedostatky kalendáře (špatný tisk, neujasněná koncepce a podobně).

Emauzský klášter

Nejtragičtějším okamžikem války se pro Prahu a její obyvatele stalo bombardování americkým letectvem dne 14. února 1945. Kvůli špatnému počasí došlo k navigační chybě a 62 těžkých bombardérů, směřujících na německé Drážďany, svrhlo své náklady bomb zcela nečekaně na Prahu. Mezi nejhůře zasažené historické budovy patřil původně gotický klášter Na Slovanech, jinak zvaný Emauzy. Úplně zničena byla severní věž jeho klášterního kostela, jižní věž vyhořela, kostelní klenba se ze dvou třetin zřítila a klášterní budovy byly velmi těžce poškozeny požárem, a to včetně cenných nástěnných maleb v křížové chodbě. Na rozdíl od mnoha jiných fotografů, kteří zkázu Emauz zachytili bezprostředně po náletu, se Josef Sudek zničené památce věnoval zřejmě až později v květnu či ve druhé polovině roku 1945, a to kontemplativněji.

Diář Josefa Sudka 1944–1945
 13. února, úterý – 14. února, středa [1945]
 Uměleckoprůmyslové museum v Praze, Písemná pozůstalost Josefa Sudka,
 Dar Boženy Sudkové

Stanislav Maršál
Emauzský klášter a budovy Prahy 2 zničené náletem 14. února 1945, 1945
 bromostříbrné fotografie (kontaktní kopie) nalepené na kartonu
 Vojenský historický ústav Praha

Josef Sudek
„Západní průčelí kostela a kláštera v Emauzích, zničené náletem 14. února 1945“, 1945
 bromostříbrné fotografie (36x)
 Uměleckoprůmyslové museum v Praze (35x) a soukromá sbírka v Praze (1x)

POZNÁMKA: V pozůstalosti Josefa Sudka byly nalezeny dvě skupiny snímků z Emauzského kláštera, namnožené vždy ze stejného negativu. Formát všech snímků odpovídá kontaktním kopiím z negativu (13 x 18 cm). Množství fotografií nasvědčuje předpokládanému komerčnímu využití snímků, ke kterému ale pravděpodobně nedošlo a snímky zůstaly v Sudkově pozůstalosti. Fotografie nejsou na zadní straně nijak označeny. Srovnání kopií při detailním pohledu odkrývá individuální charakter každé fotografie a poukazuje na objem manuální práce při realizaci fotografických zakázek.

Neznámý autor
Hořící Emauzy od severu, 1945
 bromostříbrná fotografie
 Česká tisková kancelář – Muzeum hlavního města Prahy

Josef Sudek
„Kostel P. Marie a sv. Kosmy a Damiána v Emauzích, pobořené náletem 14. února 1945. Pohled od severu“, 1945
 bromostříbrná fotografie
 soukromá sbírka v Praze

Josef Sudek
Klášterní kostel Panny Marie v Emauzích – pohled z presbytáře do pobořené lodi, 1945
 nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
 Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

Josef Sudek
„Kostel P. Marie v Emauzích. Zničené lodní klenby náletem z 14. února 1945. Pohled do kněžiště“, 1945
 bromostříbrná fotografie
 soukromá sbírka v Praze

Josef Sudek
Klášterní kostel Panny Marie v Emauzích – hlavní loď od západu, 1945
 bromostříbrná fotografie
 soukromá sbírka v Praze

Stanislav Maršál
Kouřící trosky interiéru klášterního kostela v Emauzích po náletu 14. února 1945, 1945
 bromostříbrná fotografie
 Vojenský historický ústav Praha

Josef Sudek
Klášterní kostel Panny Marie v Emauzích – pohled do jižní lodě, 1945
 nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
 Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

Josef Sudek
Klášterní kostel Panny Marie v Emauzích – pohled od severozápadu do hlavní lodě, 1945
 nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
 Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

38
Antonín Alexander
Klášterní kostel v Emauzích, pohled na kazatelnu a jižní zeď kostela s freskami, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy

POZNÁMKA: Fotograf Antonín Alexander pracoval pro Památkový sbor hlavního města Prahy a systematicky pro něj dokumentoval památky až do roku 1945. Jeho starší negativy, uložené v městském archivu na Staroměstské radnici, byly zničeny požárem radnice během Pražského povstání. Dokumentaci památek pro jinou instituci, Státní fotoměřičský ústav, se věnovali Jan Tuháček a Bohumil Končinský. Všichni tři snímali válkou zničené pražské budovy v roce 1945 na velkoformátové negativy 13 x 18 cm nebo 18 x 24 cm. Jejich fotografie vznikaly jako obrazový záznam válečných škod pro památkové instituce.

39
Josef Sudek
Klášterní kostel v Emauzích – pohled k oknům kněžiště, 1945
bromostříbrná fotografie
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

40
Josef Sudek
Z cyklu *Svatý Vít, 1924–1928*
bromostříbrná fotografie (na rubu předtištěná pohlednice)
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

41
Josef Sudek
„Schodiště v jižní věži kostela P. Marie v Emauzích, zničené náletem 14. února 1945“, 1945
bromostříbrná fotografie
soukromá sbírka v Praze

42
Josef Sudek
Klášterní kostel Panny Marie v Emauzích – pohled od jihozápadu do hlavní lodě, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

43
Jan Tuháček – Bohumil Končinský
„Praha 2, Emauzy, Interiér hlavní lodi [kostela] a pohled k západu“, 1945
bromostříbrná fotografie
Národní památkový ústav

44
Jan Tuháček – Bohumil Končinský
„Praha 2, Emauzy, Interiér, pohled přes kněžiště do východní části severní boční lodi – pohled z jižní lodi“, 1945
bromostříbrná fotografie
Národní památkový ústav

45
Josef Sudek
Klášterní kostel v Emauzích, pohled z jižní do hlavní lodě, 1945
bromostříbrná fotografie
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

46
Josef Sudek
Klášterní kostel v Emauzích, pohled do jižní lodě, 1945
bromostříbrná fotografie
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

47
Josef Sudek
„Kostel P. Marie v Emauzích, pobořený náletem 14. února 1945. Pohled k severu do trojlodí“, 1945
bromostříbrná fotografie
soukromá sbírka v Praze

48
Josef Sudek
„Kostel P. Marie v Emauzích, pobořený náletem 14. února 1945. Pohled do kněžiště“, 1945
bromostříbrná fotografie
soukromá sbírka v Praze

49
Josef Sudek
Klášterní kostel Panny Marie v Emauzích – pohled od západu do jižní lodě, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

50
Josef Sudek
Klášterní kostel Panny Marie v Emauzích – pohled z presbytáře do hlavní lodě, 1945
bromostříbrné fotografie (36x)
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

51
Josef Sudek
Série fotografií *Hlavy* publikovaná v časopise *Blok, časopis pro umění* II, 1947, č. 6 (O fotografií), s. 196
tisk
soukromá sbírka

POZNÁMKA: Sudek zastal v roce 1947 do nového čísla časopisu Blok sérii fotografií hlav, zamýšlenou jako celek. Až nový výzkum Sudkova díla v souvislosti s přípravou této výstavy pomohl identifikovat „*Hlavu sádrovou*“ jako sochu Pastýře z tzv. Berounského betlému v Emauzském klášteře. Ta byla velmi pravděpodobně poničena při náletu v únoru 1945 a v dodnes používaném betlému, rozkládaném o Vánocích v klášteře, tak chybí.

53
Josef Sudek
Ambit kláštera v Emauzích, 1945
bromostříbrná fotografie
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

52
Josef Sudek
Ambit kláštera v Emauzích, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

54
Josef Sudek
Kapitulní síň kláštera v Emauzích, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

55
Josef Sudek
Kapitulní síň kláštera v Emauzích, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

56
Josef Sudek
Průhled do císařské kaple v Emauzích, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

57
Josef Sudek
Socha pastýře z tzv. Berounského betlému poškozená při náletu v Emauzském klášteře, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

58
Josef Sudek
Hlava sádrová (Socha pastýře z tzv. Berounského betlému poškozená při náletu v Emauzském klášteře), 1945
bromostříbrná fotografie
Moravská galerie v Brně

59
Eugen Wiškovský
Socha pastýře z tzv. Berounského betlému poškozená při náletu v Emauzském klášteře, 1945
bromostříbrná fotografie
Moravská galerie v Brně

60
Antonín Alexander
Rajský dvůr kláštera v Emauzích, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy

61
Josef Sudek
Rajský dvůr kláštera v Emauzích, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

62
Josef Sudek
Rajský dvůr kláštera v Emauzích, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

63
Josef Sudek
Nádvoří před fasádou klášterního kostela Panny Marie v Emauzích, 1945
bromostříbrná fotografie
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

64
Josef Sudek
„Kaple sv. Kosmy a Damiána v Emauzích, poškozená náletem 14. února 1945“, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena do 1. 7. 2018)

nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena od 3. 7. 2018)

65
Josef Sudek
Severozápadní nároží klášterního kostela Panny Marie v Emauzích, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

66
Eugen Wiškovský
Po náletu, 1945
bromostříbrná fotografie
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

67
Jan Tuháček – Bohumil Končinský
„Praha 2, Emauzy, Klenuté vchody mezi kostelem sv. Damiana a Kosmy a severozápadním nárožím severní věže“, 1945
bromostříbrná fotografie nalepená na kartě
Národní památkový ústav

68
Vilém Reichmann
Arabeska (z cyklu Raněné město), 1945
bromostříbrná fotografie
Moravská galerie v Brně

Skladiště kovů na Maninách

Větší skupinou Sudkových snímků z roku 1945 jsou fotografie demontovaných kovových soch a zvonů ve skladišti na Maninách, které se nacházelo poblíž Libeňského mostu. Už od roku 1942 zde byly protektorátními úřady shromažďovány kovové předměty odstraněné z jejich původních míst při tzv. rekvizici neželezných kovů pro válečné účely. V průběhu války se odtud loděmi po Vltavě a Labi přepravovaly do severoněmeckých hutí, kde se tavily a dále zpracovávaly. Některé z nich se podařilo zachránit a po válce vrátit na původní místo. S příběhem likvidace pražských soch (někdy i z politických příčin) souvisí fotografie několika opuštěných podstavců – například pomníku Karoliny Světlé na Karlově náměstí či Františka Palackého na Palackého náměstí.

69
Neznámý autor
Interiér Národního muzea s vitrínami, poničený v průběhu Pražského povstání, 1945
bromostříbrná fotografie nalepená v albu
Archiv Národního muzea

70
Josef Sudek
Pohled od severu na skladiště kovů na Maninách – v pozadí památník na Vítkově a libeňský plynojem, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

POZNÁMKA: Největší zvětšeniny, zhotovené pro tuto výstavu Vlado Bohdanem ze Sudkových originálních negativů, byly vytvořeny ve formátu 50 x 60 cm. Velikost byla odvozena od největšího dochovaného originálního Sudkova pozitivu, snímku památníku ve tvaru kříže před Staroměstskou radnicí (exponát č. 141). Velký formát byl typický pro výstavní zvětšeniny, jaké v souboru Sudkovy Prahy roku 1945 až na dvě výjimky chybí, protože fotograf soubor využíval výlučně pro publikace.

71

Josef Sudek
Skladiště kovů na Maninách – v pozadí libeňský plynojem, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena do 1. 7. 2018)

nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena od 3. 7. 2018)

72

Josef Sudek
Skladiště kovů na Maninách, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

73

Josef Ženišek
„Na snímku pohled na zvony uloupené německými fašisty z českých zemí“, 1945
bromostříbrná fotografie nalepená na kartě
Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv

74

Josef Sudek
Skladiště kovů na Maninách, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

75

Josef Sudek
Skladiště kovů na Maninách, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena do 15. 7. 2018)

bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena od 17. 7. 2018)

76

Josef Sudek
Skladiště kovů na Maninách, 1945
bromostříbrná fotografie
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

77

Josef Sudek
„Místo, kde stával Suchardův pomník Fr. Palackého“, 1945
bromostříbrná fotografie
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

78

Josef Sudek
„Rozložená kamenná socha F. Palackého od St. Suchardy ve skladišti na Maninách“, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena do 15. 7. 2018)

bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena od 17. 7. 2018)

79

Josef Sudek
Sousolí alegorie Útisku ze Suchardova pomníku Františka Palackého ve skladišti kovů na Maninách, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

80

Josef Sudek
„Bronzové plastiky pomníku Fr. Palackého od St. Suchardy ve sběrně kovů na Maninách“, 1945
bromostříbrná fotografie
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

81

Josef Sudek
„Hřbitov zvonů a sousolí Sv. Čecha od Jana Štursy ve sběrně kovů na Maninách“, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena do 1. 7. 2018)

nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena od 3. 7. 2018)

82

Josef Sudek
„Socha mistra Jana Husa od Ducháčkové ze Zemědělského musea v Praze, uložená ve skladišti kovů na Maninách“, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena do 1. 7. 2018)

nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena od 3. 7. 2018)

83

Josef Sudek
„Bronzová socha Fr. Lad. Riegra od J. V. Myslbeka z Riegrových sadů, uložená ve skladišti na Maninách“, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena do 1. 7. 2018)

Sochy ve skladišti kovů na Maninách, uprostřed T. G. Masaryk od O. Španiela, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena od 3.–15. 7. 2018)

bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena od 17. 7. 2018)

84

Josef Sudek
Skladiště kovů na Maninách, v popředí busta Jana Amose Komenského, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena do 15. 7. 2018)

bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena od 17. 7. 2018)

85

Josef Sudek
„Podstavec Zoulova pomníku Kar. Světlé od J. Fanty na Karlově náměstí“, 1945
bromostříbrná fotografie
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

86

Neznámý autor
„Praha – Revoluce, 5. – 9. V. 1945“, 1945
bromostříbrná fotografie nalepená na kartě
Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv

87

Karel Hájek
„Praha XII – Shromaždiště smetí a různých rekvizit na dvoře. Květnová revoluce 1945“, 9. 5. 1945
bromostříbrná fotografie nalepená na kartě
Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv

88
Tibor Honty
Obchodní dům Prokop a Čáp na Václavském náměstí po skončení Pražského povstání, 1945
bromostříbrná fotografie
Soukromá sbírka Ivana Hoffmanna

89
Neznámý autor
„Praha 2 – Václavské nám. – Průčelí domu Prokop a Čáp po 9. květnu 1945“, 1945
bromostříbrná fotografie nalepená na kartě
Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv

90
Karel Ludwig
Lidé u obchodního domu Prokop a Čáp na Václavském náměstí po skončení Pražského povstání, 1945
bromostříbrná fotografie
Moravská galerie v Brně

Lidé v centru Prahy

Ve dnech 5.–9. května 1945 proběhlo tzv. Pražské povstání, které přispělo k ukončení okupace, ovšem za cenu fatálního poškození mnoha budov Prahy. Škody způsobené v bojích Josef Sudek fotografoval na Staroměstském náměstí i v jeho okolí a v horní části Václavského náměstí. Mnohé z těchto snímků jsou pozoruhodné Sudkovým překvapivým zájmem o zachycení lidí, který je jinak patrný (vyjma portrétů na zakázku) pouze u jeho raných prací z 20. let – například snímků z Invalidovny, kolínského ostrova či pražské Stromovky. Pražané v prvních dnech míru přicházeli do centra spatřit na vlastní oči zkázu památek, ale také uctít oběti války, například u symbolického pomníku před Staroměstskou radnicí.

91
Diář Josefa Sudka 1945/2
6. květen, neděle – 7. květen, pondělí [1945]
sešit s rukopisnými poznámkami
Uměleckoprůmyslové museum v Praze, Písemná pozůstalost Josefa Sudka,
Dar Boženy Sudkové

92
Josef Sudek
Václavské náměstí po skončení Pražského povstání – v pozadí budova Národního muzea, 1945
bromostříbrná fotografie
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

93
Josef Sudek
Pohled z podesty Národního muzea směrem na Václavské náměstí po skončení Pražského povstání, 1945
bromostříbrná fotografie
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

94
Josef Sudek
Pohled z podesty Národního muzea směrem na Václavské náměstí a dům čp. 812/II zbořený v průběhu Pražského povstání, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

95
Václav Chochola
Václavské náměstí u zbořeného domu čp. 812/II dne 9. května 1945 – vítání vojáků Rudé armády, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv B&M Chochola

96
Neznámý autor
„Zničené výkladní skříně za revoluce na Václ. náměstí – několik hasičů [s] hadicemi před rozbitým obchodem“, 1945
bromostříbrná fotografie nalepená na kartě
Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv

97
Neznámý autor
„Praha I – Staroměstské nám.“ [políčko z filmu *Cesta k barikádám*, režie Otakar Vávra, 1946, využívajícího autentické materiály z Pražského povstání], 5. 5. 1945
bromostříbrná fotografie nalepená na kartě
Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv

98
Josef Sudek
Staroměstské náměstí a radnice po skončení Pražského povstání – pohled od Celetné ulice, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena do 15. 7. 2018)

bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena od 17. 7. 2018)

99
Václav Chochola
Staroměstské náměstí a radnice po skončení Pražského povstání – pohled od Celetné ulice, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv B&M Chochola

100
Josef Sudek
Pohled na Dům U Kamenného beránka vlevo a v pozadí na Staroměstskou radnici poškozenou během Pražského povstání, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

101
Josef Sudek
„Detail průčelí domu U Kamenného beránka na Staroměstském náměstí, vypáleného za bojů 5.–8. května 1945“, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena do 1. 7. 2018)

nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena od 3. 7. 2018)

102
Josef Sudek
„Dům Antonína Balvína U bílého páva v Celetné ul. vyhořelý za bojů 5.–8. května 1945“, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena do 1. 7. 2018)

nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena od 17. 7. 2018)

103
Antonín Alexander
Dům U Bílého lva na Staroměstském náměstí u ústí Melantrichovy ulice, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy

104
Josef Sudek
„Staroměstské náměstí poškozené za bojů 5.–8. května 1945. Pohled z Malého náměstí k radnici a kostelu P. Marie před Týnem“, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (vystavena do 15. 7. 2018)

bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy (vystavena od 17. 7. 2018)

105
Josef Sudek
Pohled od Celetné ulice na Staroměstské náměstí po skončení Pražského povstání – vlevo Dům U Kamenného beránka, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

106
Wanner
„Praha I – Revoluce“ [Staroměstské náměstí a radnice], 1945
bromostříbrná fotografie nalepená na kartě
Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv

107
J. Střihavka
„Záchranné práce na Staroměstském náměstí dne 9. května 1945 – pohled zblízka na skupinu lidí při odklizení trosk u vchodu“, 1945
bromostříbrná fotografie nalepená na kartě
Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv

108
Alexandr Paul
Staroměstské náměstí s radnicí, v pozadí Týnský chrám, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Archiv Ateliéru Paul

109
Josef Sudek
Vyhořelá Staroměstská radnice s orlojem obestavěným ochrannou zdí po skončení Pražského povstání, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

110
Josef Bureš
Večer na Staroměstském náměstí, 1945
bromostříbrná fotografie
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

111
Josef Sudek
Staroměstské náměstí po skončení Pražského povstání, v popředí vodní nádrží u pomníku Jana Husa, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

112
Josef Sudek
Staroměstské náměstí a radnice po skončení Pražského povstání, v popředí vodní nádrží u pomníku Jana Husa, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

113
Josef Sudek
Staroměstské náměstí s vodní nádrží po skončení Pražského povstání – v pozadí Staroměstská radnice a kostel sv. Mikuláše, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

POZNÁMKA: Až do 70. let stála na Staroměstském náměstí vodní nádrž, vybudovaná v roce 1943 pro potřeby protipožární válečné ochrany. Nádrž byla jednou z řady podobných staveb na větších náměstích a dalších veřejných prostranstvích, kterými se Praha v průběhu války připravovala na očekávané letecké útoky a s nimi spojenou nutnost požárních zásahů. Takových nádrží bylo po Praze až 67, jak uvádí historik umění Zdeněk Wirth. Sudek zaznamenal také nádrže na náměstí Kinských, Hradčanském, Karlově a Malostranském či před budovou Muzea hlavního města Prahy na Florenci. Některé z nádrží byly po válce zasypany, jiné přeměněny na parková jezírka.

114
Josef Sudek
Staroměstské náměstí při vzpomínkové slavnosti za padlé dne 13. května 1945 – v pozadí Staroměstská radnice, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

115
Alexandr Paul
Staroměstské náměstí po skončení Pražského povstání, v popředí zničený německý tank, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Archiv Ateliéru Paul

116
Josef Sudek
Lidé procházející dnešní Pařížskou ulicí po skončení Pražského povstání – v pozadí torzo Staroměstské radnice, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

117
Karel Hájek
„Neděle 6. května 1945 asi v 17.30 hod. bylo shozeno z letadla do budovy rozhlasu torpédo, které oknem ve stropě ve II. patře vniklo dovnitř a podlahou proletělo dále. Podlaha ve II. patře“, 1945
bromostříbrná fotografie nalepená na kartě
Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv

118
Karel Hájek
„Zničené mramorové schodiště z přízemí do I. patra Rozhlasu“, 1945
bromostříbrná fotografie nalepená na kartě
Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv

119
Karel Hájek
„Sklep v budově rozhlasu, v němž vybuchlo torpeda“, 1945
bromostříbrná fotografie nalepená na kartě
Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv

Staroměstská radnice

Jedním z klíčových momentů Pražského povstání se staly boje o Staroměstskou radnici, v jejichž důsledku byla budova značně poškozena. Devastující požár 8. května 1945 zničil nejen novogotické křídlo radnice, které muselo být později strženo, ale také zde uložený cenný městský archiv; poničen byl částečně i orloj či gotický arkýř radnice. Sudkovu pozornost přitáhly některé detaily tohoto objektu, zejména velké okno historické budovy. V souboru těchto snímků si lze povšimnout průniků se Sudkovými proslulejšími fotografickými cykly, vznikajícími ve stejné době. Druhá světová válka znamenala v díle tohoto fotografa jistý přelom a obrat k intimnějším tématům, mezi něž patří výhledy z okna jeho újezdského ateliéru.

120
Václav Buben, ed.
Šest let okupace Prahy
Osvětový odbor hlavního města Prahy, Praha, 1946
tisk
Knihovna Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i.

121
Zdeněk Wirth
Zmizelá Praha 5: Opevnění, Vltava a ztráty na památkách 1945
Pražské nakladatelství V. Poláčka, Praha, 1948
tisk
Knihovna Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i.

122
Jaroslav Pavelka
„Válečné rány Prahy“
Dílo XXXIV, 1945–1946, 28. 12. 1945, s. 8–15
tisk
Knihovna Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i.

123
Alexandr Paul
Hořící Staroměstská radnice v průběhu Pražského povstání, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Archiv Ateliéru Paul

124
Karel Ludwig
Staroměstská Radnice hoří, Praha, 8. květen 1945, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv B&M Chochola

125
Antonín Alexander
Staroměstská radnice s tribunou pro slavnosti po skončení druhé světové války, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy

126
Josef Sudek
Staroměstská radnice vyhořelá v průběhu Pražského povstání, 1945
bromostříbrná fotografie
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

127
Josef Sudek
Staroměstská radnice vyhořelá během Pražského povstání – pohled od severu, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

128
Josef Sudek
Průhled portikem Staroměstské radnice směrem k poničenému arkýři, 1945
bromostříbrná fotografie
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

129
Josef Sudek
Hlavní schodiště historické budovy Staroměstské radnice poničené za bojů Pražského povstání, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

130
Jan Tuháček
„Praha 1 – Staroměstská radnice – Interiér schodiště“, 1945
bromostříbrná fotografie nalepená na kartě
Národní památkový ústav

131
Jan Tuháček
„Praha 1 – Staroměstská radnice – Demolované interiéry“, 1945
bromostříbrná fotografie nalepená na kartě
Národní památkový ústav

POZNÁMKA: Fotografie Jana Tuháčka ze Státního fotoměřičského ústavu jsou dnes spolu s dalšími dokumentačními snímky uchovávány v Národním památkovém ústavu. Z originálních Tuháčkových negativů byly po přesunu do památkového ústavu zhotoveny kontaktní kopie pro potřeby evidenčních karet a dále s nimi bylo zacházeno jako s běžným dokumentačním materiálem. Aby mohly být zařazeny do kartotéky, byly větší snímky přeloženy nebo rozříznuty.

132
Josef Sudek
Velké okno historické budovy Staroměstské radnice, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

133
Josef Sudek
Velké okno historické budovy Staroměstské radnice, vpravo model sousoší Lumír a Píseň od J. V. Myslbeka, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

134
Josef Sudek
Velké okno historické budovy Staroměstské radnice, vpravo model sousoší Lumír a Píseň od J. V. Myslbeka, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

135
Josef Sudek
Průhled velkým oknem historické budovy Staroměstské radnice na vnitřní dvůr, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

136
Josef Sudek
Průhled velkým oknem historické budovy Staroměstské radnice na vnitřní dvůr, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

137
Josef Sudek
Průhled velkým oknem historické budovy Staroměstské radnice na vnitřní dvůr, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

138
Josef Sudek
Průhled velkým oknem historické budovy Staroměstské radnice na vnitřní dvůr, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

139
Josef Sudek
Detail velkého okna historické budovy Staroměstské radnice, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

140
Antonín Alexander
Vnitřní dvůr mezi novogotickým a historickým křídlem Staroměstské radnice, v pozadí velké okno, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy

POZNÁMKA: Velké okno Staroměstské radnice bylo za války složené z mozaiky skleněných tabulí. Okno se dodnes nachází v přízemí historické budovy radnice, vyplňuje jej však již nová vitráž o rozměru 820 x 730 cm z taveného křišťálového skla od Stanislava Libenského a Jaroslavy Brychtové z let 1981–1990, s náměty inspirovanými dílem Mikoláše Alše.

141
Josef Sudek
Průhled novogotickým křídlem Staroměstské radnice na kříž z ohořelých trámů – dočasný památník za padlé, 1945
bromostříbrná fotografie
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

142
Tibor Honty
Staroměstské náměstí, v popředí kříž z ohořelých trámů radnice, 1945
bromostříbrná fotografie
Soukromá sbírka Ivana Hoffmanna

143
Josef Sudek
Poškozený gotický arkýř Staroměstské radnice a čestná stráž u kříže padlým po skončení Pražského povstání, 1945
bromostříbrné fotografie (3x)
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

144
Josef Sudek
Poškozený gotický arkýř Staroměstské radnice a kříž padlým po skončení Pražského povstání, v popředí ohořelé trámy Staroměstské radnice, 1945
bromostříbrné fotografie (2x)
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

145
Václav Chochola
Poničený arkýř Staroměstské radnice, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv B&M Chochola

146
Neznámý autor
Poničené nároží Staroměstské radnice, 1945
bromostříbrná fotografie
Vojenský historický ústav Praha

147
Antonín Alexander
„Č.p. 1 – I, Starom. radnice, arkýřová kaple pobořená zuřivostí Němců při osvobození Prahy 5.–9. V. 1945, fot. 17. V. 1945“, 1945
bromostříbrná fotografie
Archiv hlavního města Prahy

148
Josef Sudek
Kříž na tympanonu průčelí Týnského chrámu na Staroměstském náměstí, v pozadí katedrála sv. Víta, 1945
bromostříbrná fotografie
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

149
Josef Sudek
Pohledy z poničeného ochozu severní věže Týnského chrámu na Staroměstskou radnici a chrám sv. Mikuláše, 1945
nové kontaktní kopie z originálních negativů, 2018 (15x)
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

150
Zdeněk Tmej
Staroměstské náměstí, v popředí relikvy novogotického křídla Staroměstské radnice, v pozadí Týnský chrám, 1945
bromostříbrná fotografie
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

151
Josef Sudek
Torzo severního novogotického křídla Staroměstské radnice po částečném ubourání v důsledku poškození za Pražského povstání, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

152
Alexandr Paul
Torzo severního novogotického křídla Staroměstské radnice po částečném ubourání v důsledku poškození za Pražského povstání, 1945
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Archiv Ateliéru Paul

153
Josef Sudek
Staroměstské náměstí a historická část radnice pod lešením – v pozadí Týnský chrám, [1948]
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

154
Josef Sudek
Staroměstské náměstí a torzo radnice pod lešením, [1948]
nová bromostříbrná zvětšenina z originálního negativu, 2018
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

Poznámka k názvům:
Úvozovky – název převzatý z jiného zdroje (většinou z *Pražského kalendáře 1946* či z archivních karet)
Kurzíva – originální název autora
Bez speciální úpravy – popisný název doplněný kurátory výstavy

SUDEK PROJECT

Josef Sudek: Topografie sutin

Galerie hlavního města Prahy a Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. ve spolupráci s Uměleckoprůmyslovým museem v Praze

Poděkování zapůjčitelům:

Archiv B&M Chochola
Archiv hlavního města Prahy
Archiv Národního muzea
Archiv Pražského hradu
Moravská galerie v Brně
Muzeum hlavního města Prahy
Národní památkový ústav
Prokop Paul, Archiv ateliéru Paul
Uměleckoprůmyslové museum v Praze
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.
Vojenský historický archiv
Vojenský historický ústav
soukromí zapůjčitelé

Výstava byla uspořádána v rámci projektu „Josef Sudek a fotografická dokumentace uměleckých děl: od soukromého archivu umění k reprezentaci kulturního dědictví“ (Sudek Project), id. č. DG16P02M2, podpořeného Ministerstvem kultury České republiky v rámci programu NAKI II pro období 2016–2020.

ghmp.cz, udu.cas.cz, sudekproject.cz

Galerie hlavního města Prahy
Dům fotografie, Revoluční 5, Praha 1

Kurátoři:

Mariana Kubištová, Vojtěch Lahoda,
Katarína Mašterová

Koordinátorka:

Jitka Hlaváčková

Autor nových zvětšenin:

Vlado Bohdan

Architektonické řešení:

Barbara Zedková, Lenka Mrzílková – studio Miaow

Grafické řešení:

Martin Groch, Tim+Tim

Překlad:

Stephan von Pohl

Redakce textů:

studio Datle, Vladimíra Šefranka Žáková

Instalace a produkce, vedoucí:

Diana Brabcová

PR a marketing, vedoucí:

Michaela Vrchotová

Vzdělávací programy, vedoucí:

Lucie Haškovcová